

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ  
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം  
॥ പഞ്ചമസ്കന്ധേ സപ്തദശോഽധ്യായഃ ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ പഞ്ചമസ്കന്ധേ സപ്തദശോദ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച

തത്ര ഭഗവതഃ സാക്ഷാദ്യുത്തലിംഗസ്യ വിഷ്ണോർവിക്രമതോ  
വാമപാദാംഗുഷ്ഠനഖനിർഭിന്നോർധ്വാഘോഷാഹവിവരേണാ -  
ന്തഃപ്രവിഷ്ടാ യാ ബാഹ്യജലധാരാ തച്ചരണപങ്കജാ -  
വനേജനാരൂണകിഞ്ജൽകോപരഞ്ജിതാഖിലജഗദഘ -  
മലാപഹോപസ്പർശനാമലാ സാക്ഷാദ്ഭഗവത്പദീ -  
ത്യനുപലക്ഷിതവചോദ്ഭിധീയമാനാതിമഹതാ  
കാലേന യുഗസഹസ്രോപലക്ഷണേന ദിവോ  
മൂർധന്യവതതാര യത്തദ്വിഷ്ണുപദമാഹുഃ ॥ 1 ॥

യത്ര ഹ വാവ വീരവ്രത ഔത്താനപാദിഃ പരമഭാഗവതോ -  
സ്തമത്കുലദേവതാചരണാരവിന്ദോദകമിതി യാമനുസവന -  
മുത്കൃഷ്ടമാണഭഗവദ്ഭക്തിയോഗേന ദൃഢം  
ക്ലിദ്യമാനാന്തർഹൃദയ ഔത്കണ്ഠവിവശാമീലിത -  
ലോചനയുഗലകുഡ്മലവിഗലിതാമലബാഷ്പകലയാഭിവൃജ്യ -  
മാനരോമപുലകകുലകോദ്യുനാപി പരമാദരേണ ശിരസാ  
ബിഭർതി ॥ 2 ॥

തതഃ സപ്ത ഋഷയസ്തത്പ്രഭാവാഭിജ്ഞാ യാം നനു തപസ  
ആത്യന്തികീ സിദ്ധിരേതാവതീ ഭഗവതി സർവാത്മനി

വാസുദേവേനൂപരതഭക്തിയോഗലാഭേനൈവോ -  
 പേക്ഷിതാൻയാർമാത്മഗതയോ മുക്തിമിവാഗതാം മുമുക്ഷവ  
 ഇവ സബഹുമാനമദ്യാപി ജടാജൂടെരുദ്വഹന്തി || 3 ||

തതോന്യേനേകസഹസ്രകോടിവിമാനാനീകസങ്കുലദേവയാനേനാ -  
 വതരന്തീന്ദുമണ്ഡലമാവാർയ ബ്രഹ്മസദനേ നിപതതി || 4 ||

തത്ര ചതുർധാ ഭിദ്യമാനാ ചതുർഭിർനാമഭിശ്ചതുർഭിശ -  
 മഭിസ്പന്ദന്തീ നദനദീപതിമേവാഭിനിവിശതി  
 സീതാലകനന്ദാ ചക്ഷുർഭദ്രേതി || 5 ||

സീതാ തു ബ്രഹ്മസദനാത്കേസരാചലാദിഗിരിശിഖരേഭ്യോ -  
 ഽയോധ്യഃ പ്രസ്രവന്തീ ഗന്ധമാദനമൂർധസു പതിത്വാന്തരേണ  
 ഭദ്രാശ്വവർഷം പ്രാച്യാം ദിശി ക്ഷാരസമുദ്ര -  
 മഭിപ്രവിശതി || 6 ||

ഏവം മാൽയവച്ഛിഖരാനിഷ്പതന്തീ തതോന്യുപരതവേഗാ  
 കേതുമാലമഭി ചക്ഷുഃ പ്രതീച്യാം ദിശി സരിത്പതിം  
 പ്രവിശതി || 7 ||

ഭദ്രാ ചോത്തരതോ മേരുശിരസോ നിപതിതാ ഗിരിശിഖരാ -  
 ദ്ഗിരിശിഖരമതിഹായ ശൃംഗവതഃ ശൃംഗാദവസ്യന്ദ -  
 മാനാ ഉത്തരാംസ്തു കുരൂനഭിത ഉദീച്യാം ദിശി ജലധി -  
 മഭിപ്രവിശതി || 8 ||

തഥൈവാലകനന്ദാ ദക്ഷിണേന ബ്രഹ്മസദനാദ്ബഹുനി  
 ഗിരികൂടാൻയതിക്രമ്യ ഹേമകൂടാദ്ധൈമകൂടാൻയതി -  
 രസതരരഹസാ ലുഠയന്തീ ഭാരതമഭിവർഷം  
 ദക്ഷിണസ്യാം ദിശി ജലധിമഭിപ്രവിശതി യസ്യാം സ്നാനാർഥം

ചാഗച്ഛതഃ പുംസഃ പദേ പദേദ്വിശ്വമേധരാജസുയാദീനാം  
ഫലം ന ദുർലഭമിതി || 9 ||

അന്യേ ച നദാ നദ്യശ്ച വർഷേ വർഷേ സന്തി ബഹുശോ  
മേർവാദിഗിരിദുഹിതരഃ ശതശഃ || 10 ||

തത്രാപി ഭാരതമേവ വർഷം കർമക്ഷേത്രമന്യാന്യഷ്ട  
വർഷാണി സ്വർഗിണാം പുണ്യശേഷോപഭോഗസ്ഥാനാനി  
ഭൂമാനി സ്വർഗപദാനി വ്യപദിശന്തി || 11 ||

ഏഷു പുരുഷാണാമയുതപുരുഷായുർവർഷാണാം ദേവ -  
കൽപാനാം നാഗായുതപ്രാണാനാം വജ്രസംഹനനബലവയോ -  
മോദപ്രമുദിതമഹാസൗരതമിമുനവ്യവായാപവർഗവർഷ -  
ധൃതൈകഗർഭകലത്രാണാം തത്ര തു ത്രേതായുഗസമഃ  
കാലോ വർത്തതേ || 12 ||

യത്ര ഹ ദേവപതയഃ സ്വൈഃ സ്വൈർഗണനായകൈർവിഹിത -  
മഹാർഹണാഃ സർവർതുകുസുമസ്തബകഫലകിസലയ -  
ശ്രിയാസ്ത്വനമ്യമാനവിടപലതാവിടപിഭിരുപശുംഭമാന -  
രുചിരകാനനാശ്രമായതനവർഷഗിരിദ്രോണീഷു തഥാ  
ചാമലജലാശയേഷു വിക്ഷവിവിധനവവനരുഹാമോദമുദിത -  
രാജഹംസജലകുക്കുടകാരണ്ഡവസാരസചക്രവാകാദിഭി -  
ർമധുകരണികരാകൃതിഭിരുപകുജിതേഷു ജലക്രീഡാദിഭി -  
ർവിചിത്രവിനോദൈഃ സുലലിതസുരസുന്ദരീണാം  
കാമകലിലവിലാസഹാസലീലാവലോകാകൃഷ്ടമനോ -  
ദ്യഷ്ടയഃ സ്വൈരം വിഹരന്തി || 13 ||

നവസ്വപി വർഷേഷു ഭഗവന്നാരായണോ മഹാപുരുഷഃ  
പുരുഷാണാം തദനുഗ്രഹായാത്മതത്ത്വവ്യൂഹേനാത്മനാ -  
ദ്യാപി സന്നിധീയതേ || 14 ||

ഇലാവ്യതേ തു ഭഗവാൻ ഭവ ഏക ഏവ പുമാന്ന ഹൃന്യ -  
സ്തത്രാപരോ നിർവിശതി ഭവാൻയാഃ ശാപനിമിത്തജ്ഞോ  
യത്പ്രവേക്ഷ്യതഃ സ്ത്രീഭാവസ്തത്പശ്ചാദ്വക്ഷ്യാമി || 15 ||

ഭവാനീനാമൈഃ സ്ത്രീഗണാർബുദസഹസ്രൈരവരൂഢമാനോ  
ഭഗവതശ്ചതുർമൂർത്തേർമഹാപുരുഷസ്യ തുരീയാം താമസീം  
മൂർതിം പ്രകൃതിമാത്മനഃ സങ്കർഷണസംജ്ഞാമാത്മസമാധി -  
രൂപേണ സന്നിധാപ്യേതദഭിഗൃണൻ ഭവ ഉപധാവതി || 16 ||

ശ്രീഭഗവാനുവാച

ഓം നമോ ഭഗവതേ മഹാപുരുഷായ സർവഗുണസംഖ്യാ -  
നായാനന്തായാവ്യക്തായ നമ ഇതി || 17 ||

ഭജേ ഭജൻയാരണപാദപങ്കജം

ഭഗസ്യ കൃത്സ്നസ്യ പരം പരായണം |  
ഭക്തേഷ്വലം ഭാവിതഭൂതഭാവനം  
ഭവാപഹം ത്വാ ഭവഭാവമീശ്വരം || 18 ||

ന യസ്യ മായാഗുണചിത്തവൃത്തിഭി -  
ർനിരീക്ഷതോ ഹൃൺവപി ദൃഷ്ടിരജ്യതേ |  
ഈശേ യഥാ നോജിതമന്യുരംഹസാം  
കസ്തം ന മന്യേത ജിഗീഷുരാത്മനഃ || 19 ||

അസദ്യശോ യഃ പ്രതിഭാതി മായയാ  
ക്ഷീണ്വേവ മധ്യാസവതാമ്രലോചനഃ |

ന നാഗവധ്യോദ്ഭവേണ ഈശരേ ഹ്രിയാ  
യത്പാദയോഃ സ്പർശനധർഷിതേന്ദ്രിയാഃ || 20 ||

യമാഹുരസ്യ സ്ഥിതിജന്മസംയമം  
ത്രിഭിർവിഹീനം യമനന്തമൃഷയഃ |  
ന വേദ സിദ്ധാർഥമിവ ക്വചിത്സ്മിതം  
ഭൂമണ്ഡലം മുർധസഹസ്രധാമസു || 21 ||

യന്യാദ്യ ആസീദ് ഗുണവിഗ്രഹോ മഹാൻ  
വിജ്ഞാനധിഷ്ഠ്നോ ഭഗവാനജഃ കില |  
യത്സംഭവോഽഹം ത്രിവൃതാ സ്വതേജസാ  
വൈകാരികം താമസമൈന്ദ്രിയം സൃജേ || 22 ||

ഏതേ വയം യസ്യ വശേ മഹാത്മനഃ  
സ്ഥിതാഃ ശകുന്താ ഇവ സൂത്രയന്ത്രിതാഃ |  
മഹാനഹം വൈകൃതതാമസേന്ദ്രിയാഃ  
സൃജാമ സർവേ യദനുഗ്രഹാദിദം || 23 ||

യന്നിർമിതാം കർഹ്യപി കർമ്മപർവണീം  
മായാം ജനോഽയം ഗുണസർഗമോഹിതഃ |  
ന വേദ നിസ്താരണയോഗമഞ്ജസാ  
തസ്മൈ നമസ്തേ വിലയോദയാത്മനേ || 24 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം  
പഞ്ചമസ്കന്ധേ സപ്തദശോധ്യായഃ ||